

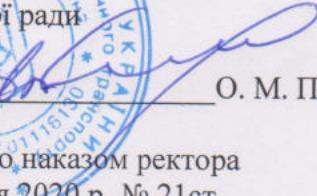

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. ЛАЗАРЯНА

Схвалено

Вченою радою університету
«23» грудня 2019 р., протокол № 5

Голова вченої ради

Професор О. М. Пшінько

Введено в дію наказом ректора
від «13» січня 2020 р. № 21ст

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

назва «Історія та археологія»
(назва освітньо-наукової програми)

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

спеціальність 032 – історія та археологія
(код та назва)

галузь знань 03 – гуманітарні науки
(шифр та назва)

кваліфікація доктор філософії

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

освітньої програми

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

1. Методична комісія факультету «Економіко-гуманітарний»

«19» 11 2019 р. протокол № 3

Голова комісії

М.Г. Півоваров
ПІБ

2. Вчена рада факультету «Економіко-гуманітарний»

«19» 11 2019 р. протокол № 2

Голова Вченої ради

Т.В. Полішко
ПІБ

3. Структурний підрозділ аспірантури і докторантury

Зав. аспірантурою

Г. Ю. Чорна

«19» 12 2019 р. (підпис)

4. Навчально-методичний відділ

Начальник НМВ

Л. С. Казаріна

«19» 12 2019 р. (підпис)

5. Голова комісії ВР

«19» 12 2019 р.

Л. С. Головкова

(підпис)

6. НЗНІ

«19» 12 2019 р.

А. В. Радкевич

(підпис)

7. Перший проректор

«19» 12 2019 р.

Б. Є. Боднар

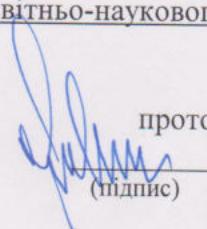
(підпис)

**ПЕРЕДМОВА
освітньої програми**

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ВНЕСЕНО

Кафедрою „Українознавство”
«19» листопада 2019 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

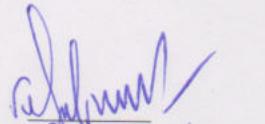
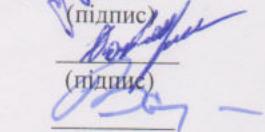
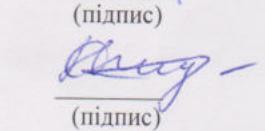
протокол № 6

Г.Г. Кривчик
ПІБ

Розробники програми:

1. Кривчик Геннадій Георгійович, доктор історичних наук, професор
2. Довганюк Степан Степанович, доктор історичних наук, доцент
3. Хміль Володимир Васильович, доктор філософських наук, професор
4. Слободянюк Микола Анатолійович, доктор історичних наук, доцент

гарант

(підпис)

(підпис)

(підпис)

До ОП надані такі відгуки (рецензії):

1. Євсєєва Г.П., зав. каф. українознавства, документознавства та інформаційної діяльності ПДАБА, д-р наук держуправління, професор.
2. Шляхов О.Б., зав. каф. історії та етнополітики ДНУ ім. О. Гончара, професор.
3. Ковальова Н.А., канд. іст. н., доцент каф. філософії та українознавства УДХТУ.
4. Мірошніченко О.В., аспірантка .

I. Профіль освітньої програми

спеціальність 032 – історія та археологія
(код та назва)
назва ОНП „Історія та археологія”

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Дніпровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії. Доктор філософії з історії та археології.
Офіційна назва освітньої програми	Історія та археологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії у галузі історії та археології. Освітня складова програми 48 кредитів ЄКТС. Термін навчання – 3 роки 10 місяців.
Наявність акредитації	_____
Рівень	НРК України – 9 рівень / третій (освітньо-науковий)
Передумови	Наявність другого (магістерського) рівня вищої освіти за гуманітарними спеціальностями. Вимоги до вступу визначаються правилами прийому до аспірантури
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://pk.diit.edu.ua/?view=static&id=210
1.2.Мета освітньої програми	
	Забезпечити підготовку науково-педагогічних працівників з історичних спеціальностей, що здатні на належному рівні здійснювати наукові історичні дослідження та використовувати сучасні, інноваційні методи викладання в закладах вищої освіти. Розраховано на підготовку фахівців для закладів вищої освіти, а також музеїв та архівних установ.
1.3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (03-гуманітарні науки, 0-32 історія та археологія)	Об'єкти навчання аспіранта: 1) методологія наукових досліджень у історичних науках; 2) поглиблення науково-теоретичних знань з історичних та інших гуманітарних наук, інформаційних технологій, іноземних мов; 3) методика викладання історичних дисциплін у закладах вищої освіти.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова за основними напрямами: історія України; джерелознавство; історіографія; історія науки і техніки.
Основний фокус освітньої програми	Розрахована на підготовку істориків, науковців та науково-педагогічних працівників, що здатні самостійно здійснювати наукові дослідження, працюючи в закладах освіти і культури; забезпечувати на високому рівні

		викладання історичних дисциплін та культурно-просвітницьку роботу, а також здійснювати кваліфіковане консультування державних установ і громадських організацій з питань історичного розвитку Української держави. Ключові слова: <i>історики-науковці, науково-педагогічні працівники, науково-дослідна робота, науково-педагогічна робота, культурно-просвітницька робота, заклади вищої освіти, заклади культури і освіти.</i>
Особливості програми		Програма розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (зокрема, ст. 27, 32). Специфіка даної програми полягає в тому, що в ній передбачена не тільки теоретична підготовка, але й перманентна дослідницька практика в архівосховищах України та інших країн, що забезпечуватиме прирошення наукових історичних знань. У програмі враховані запити ринку праці, в т.ч. перспектива зростання найближчим часом потреби коледжів і технікумів Придніпровського регіону у висококваліфікованих кадрах у зв'язку з реформуванням вищої освіти.
		1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання
Придатність до працевлаштування		<p>Відповідно до Державного класифікатора видів діяльності ДК 003: 2010</p> <p>2310.1 Доцент</p> <p>2310.2 Викладач вищого навчального закладу</p> <p>2419.1 Науковий співробітник</p> <p>2419.1 Науковий співробітник-консультант</p> <p>2431.2 Архівіст</p> <p>2431.2 Експерт з комплектування музеїного та виставочного фонду</p>
Подальше навчання	Підвищення кваліфікації у формі стажування, самостійних наукових досліджень, публікація монографії та ін. наукових і методичних праць, у т.ч. у збірниках з індексом Scopus та WoS; написання та захист дисертації на здобуття вченого ступеня доктора наук.	
		1.5. Викладання та оцінювання
Викладання та навчання		Лекції, семінари, групові та індивідуальні консультації, самостійна робота, реферат, педагогічна практика, робота в архівах.
Оцінювання	Індивідуальне: співбесіда, реферат. Підсумкове: екзамен та залік.	
	Шифр	1.6. Програмні компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК	Здатність генерувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі науково-педагогічної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1	Здатність уміти аналізувати основні тенденції та закономірності суспільно-економічного та політичного розвитку країни.
	ЗК2	Здатність до абстрактного мислення та аналізу співвідношення наукової раціональності та ірраціональних чинників соціокультурного буття.
	ЗК3	Здатність конкретно, чітко, раціонально викладати результати досліджень у наукових звітах, доповідях, статтях, монографіях, дисертації, при цьому дотримуючись етики вченого, що виключає plagiat.
	ЗК4	Здатність використовувати програмні інструментальні засоби інформаційно-комунікативних технологій для обробки результатів наукових досліджень.
	ЗК5	Здатність бути критичним і самокритичним як в гуманітарній, так і в науковій сферах.
	ЗК6	Володіння навичками і сучасними методиками освітньої (викладацької) та культурно-просвітницької діяльності.

	ЗК7	Здатність планувати й вирішувати задачі власного професійного та особистісного розвитку, завдяки набутих навичок самоосвіти.
	ЗК8	Здатність самостійно здійснювати наукові дослідження з використанням сучасної методології, в т.ч. інформаційних технологій.
	ЗК9	Здатність досконало володіти державною мовою, спілкуватися російською мовою та, як мінімум, однією з європейських мов як усно, так і письмово, перекладати наукову іноземну літературу

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1	Здатність самостійно аналізувати історичні джерела і наукову літературу, усвідомлювати закономірності й діалектику розвитку українського суспільства, державності, нації в контексті історії людської цивілізації.
	ФК2	Здатність застосовувати набуті знання в повсякденній діяльності, орієнтуватися в суспільно-політичному житті, визначати власну позицію, аналізуючи суспільні явища і події.
	ФК3	Здатність до розуміння принципів історизму та наукової об'єктивності в оцінці історичних фактів, явищ і подій.
	ФК4	Здатність до активної громадянської позиції, об'єктивної й зваженої оцінки політичних подій, діяльності різних політичних сил і осіб.
	ФК5	Здатність здійснювати критичний аналіз наукової історичної літератури з позиції наукової об'єктивності, історизму, толерантності.
	ФК6	Здатність визначати перспективні напрямки наукових історичних досліджень.
	ФК7	Здатність визначати мету й завдання свого історичного наукового дослідження з огляду на ступінь вивченості даної проблематики та перспективних напрямків наукових досліджень.
	ФК8	Здатність аналізувати діяльність місцевих органів влади з точки зору європейських стандартів, зокрема Європейської Хартії місцевого самоврядування й національного історичного досвіду. Отримати навички консультування депутатів місцевих рад з питань удосконалення їх роботи.
	ФК9	Здатність здійснювати критичний аналіз наукової історичної літератури з позиції наукової об'єктивності, історизму, толерантності.
	ФК10	Володіння методологією історичного дослідження, вміннями застосовувати найбільш раціональні методи історичного дослідження.
	ФК11	Володіння навичками і сучасними методиками освітньої (викладацької) діяльності, розробкою навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з історичних дисциплін.
	ФК12	Здатність до пошуку та оновлення сучасних методик проведення занять з курсів(у) історії та культури України.
	ФК13	Спроможність орієнтуватися в соціально-історичних і культурологічних напрямках розвитку українського мистецтва; класифікувати явища культури за їх історичною значимістю, національною приналежністю і стилевими особливостями; розкривати особливості ідейно-естетичної реалізації історіософських ідей у художній культурі; виокремлювати провідні теми, ідеї, мотиви творів мистецтва; визначати художні засоби осягнення реальної дійсності.

1.7. Програмні результати навчання (ПРН)		
	ПРН1	Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі історичних, історіографічних і джерелознавчих досліджень, іноземних мов, бути здатним застосовувати знання у професійній діяльності.
	ПРН2	Інтегрувати існуючі методи досліджень суміжних та деяких інших наук, уміти застосовувати їх в історичних науках, у т.ч. при проведенні історичного дисертаційного дослідження.
	ПРН3	Уміти визначати об'єкт, предмет, цілі й завдання, концепцію, хронологічні й географічні тези історичного дослідження, здійснювати аналіз фактичного матеріалу, робити теоретичні узагальнення, формулювати висновки і практичні рекомендації.
	ПРН4	Планувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне історичне наукове дослідження, яке має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність та сприяє розв'язанню значущих історичних проблем; володіти навичками написання всіх форм історичних творів (стаття, есе, тези доповіді, реферат тощо).
	ПРН5	Уміти здійснювати збирання й обробку (упорядкування, систематизацію й класифікацію) певного емпіричного, фактичного, інформативного матеріалів, готовувати для використання архівні документи.
	ПРН6	Застосовувати в історичному дослідженні принципи діалектики, історизму, об'єктивності, системності; загальнонаукові методи (аналіз, синтез, індукція, порівняльний, логіко-лінгвістичний); спеціально-історичні (історіографічної критики, історичної періодизації, хронологічний, генетичний та ін.); обирати найбільш ефективні методи історичного дослідження .
	ПРН7	Генерувати, передбачати, ідентифікувати інноваційні можливості та на рівні застосування знань, розробляти технології реалізації проектів у галузі суспільного розвитку.
	ПРН8	Комплексно оцінювати вплив різноманітних наукових концепцій на відображення історичних процесів, явищ, персонажів.
	ПРН9	Уміти на належному науковому й методичному рівні проводити всі форми навчальної роботи зі студентами (лекції, семінари, практичні заняття, залучення до наукової роботи тощо), здійснювати екскурсійну роботу відповідно до своїх функціональних обов'язків.
1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення		Викладання усіх дисциплін здійснюють доктори (професори) й кандидати наук-доценти – 100%. Викладають спеціально-історичні дисципліни, здійснюють фахову підготовку 2 доктора історичних наук (Кривчик Г.Г., Слободянюк М.А.), кандидат філологічних наук (Накашідзе І.С.).
Матеріально-технічне забезпечення		<ul style="list-style-type: none"> - Приміщення для проведення навчальних занять і контрольних заходів, у т.ч. науково-методичний кабінет українознавства «Світлиця». - Мультимедійне обладнання. - Соціально-побутова структура, яка включає: наукову бібліотеку з читальними залами, їдальню і буфети, актовий зал, кінозал, стадіон і спортивні майданчики, амбулаторію тощо.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення		<ul style="list-style-type: none"> - Бібліотека з фондом вітчизняних та закордонних фахових видань. - Доступ до баз даних періодичних наукових видань, у тому числі зарубіжних. - Офіційний веб-сайт. - Електронний ресурс закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали. - Освітня програма.

		<ul style="list-style-type: none"> - Навчальний план. - Комплекс навчально-методичного забезпечення з кожної освітньої компоненти навчального плану. - Програми практичної підготовки. - Методичні матеріали.
		1.9. Академічна мобільність
Національна кредитна мобільність		Відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу, затвердженого рішенням Вченої ради університету від 26.09.2016, протокол № 2. Можливе зарахування кредитів, що здобуті в інших ЗНО, за умов виконання індивідуальних планів у частині науково-дослідницької роботи.
Міжнародна кредитна мобільність		Можлива.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти		Навчання іноземних аспірантів здійснюється відповідно до законів України «Про вищу освіту», постанов КМ України від 26 лютого 1993 р. № 136 «Про навчання іноземних громадян в Україні від 11 вересня 2013 р. № 684 «Деякі питання набору для навчання іноземців та осіб без громадянства», наказу МОН України від 01.11.2013 № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25.11.2013 за № 2002/24536. Можливе навчання на контрактній основі іноземних громадян, що мають вищу освіту за історичними спеціальностями. Наявність в університеті відділу міжнародних зв'язків, відділу роботи з іноземними студентами, гуртожитку іноземних студентів та аспірантів.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та логічна послідовність
2.1. Перелік компонент ів ОНП

Код навчальної дисципліни	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ECTS	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти (ОК)			
ОК 1	Психологія та педагогіка вищої школи	3	Залік
ОК 2	Філософія	4	Екзамен
ОК 3	Іноземна мова	3	Екзамен
ОК 4	Інформаційні технології наукової діяльності	4	Залік
ОК 5	Система наукової інформації та наукометрія	3	Залік
ОК 6	Історія української держави	6	Екзамен
ОК 7	Основні етапи формування української нації та національної ідеї	6	Залік
ОК 8	Підготовка та документування історичних досліджень	5	Залік
ОК1 – ОК8	Усього	34	3 екз., 5 заліків
Вибіркові компоненти (ВК)			
BK 1	Ділове спілкування іноземною мовою / Друга іноземна мова / Іноземна мова за професійним спрямуванням		
	(1 дисципліна з 3-х)	3	Залік
BK 2	Участь України в діяльності міжнародних організацій	3	Залік
BK 3	Розвиток місцевого самоврядування в Україні та європейських країнах (порівняльний аналіз)	3	Залік
BK 4	Соціально-історичні аспекти розвитку залізничної галузі	3	Залік
BK 5	Актуальні питання історіографії (відповідно до теми дисертації)	3	Залік
BK 6	Висвітлення визначних подій вітчизняної історії в художній літературі та мистецтві	3	Залік
BK2 – BK6	Усього, 3 дисципліни з 5-ти	9	3 заліки
	Загальний обсяг вибіркових компонент	12 (3+9) - 26% від загальної кількості (46) кредитів на навч. дисципл.	4 заліки
	Педагогічна практика (ПП)	2	залік

	Науково-дослідна робота (НДР)	192	захист дисертації
НДР1	Збір емпіричного матеріалу, в т.ч. в архівах		
НДР2	Обробка емпіричного матеріалу		
НДР3	Написання дисертаційного твору		
НДР4	Захист дисертації		
НДР5	Написання й публікація наукових статей та тез доповідей на конференціях		
НДР6	Доповіді на наукових конференціях		
	Загальний обсяг освітньої програми (разом з практикою і науковою роботою)	240	3 екз., 9 заліків, захист дисертації

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Код навчальної дисципліни (компоненти)	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Код навчальної дисципліни, яка забезпечується зазначеною в стовпчику 1
1. Обов'язкові компоненти (ОК)		
ОК 1	Психологія та педагогіка вищої школи	ПП
ОК 2	Філософія	ОК 6
ОК 3	Іноземна мова	ВК 1
ОК 4	Інформаційні технології наукової діяльності	ОК 5
ОК 5	Система наукової інформації та наукометрія	ОК 4
ОК 6	Історія української держави	ОК 2, ВК 2
ОК 7	Основні етапи формування української нації та національної ідеї	ОК 2, ОК 6,
ОК 8	Підготовка та документування історичних досліджень	ОК 4, ОК 5
ПП	Педагогічна практика	ОК 1
НДР	Наукові дослідження	ОК 1-8 ВК 1-6
Вибіркові компоненти (ВК)		
ВК 1	Ділове спілкування іноземною мовою або	ОК 3
	Друга іноземна мова або	
	Іноземна мова за професійним спрямуванням	
ВК 2	Участь України в діяльності міжнародних організацій	ОК 6
ВК 3	Розвиток місцевого самоврядування в Україні та європейських країнах (порівняльний аналіз)	ОК 6
ВК 4	Соціально-історичні аспекти розвитку залізничної галузі	ОК 6
ВК 5	Актуальні питання історіографії (відповідно до теми дисертації)	ОК 6
ВК 6	Висвітлення визначних подій вітчизняної історії в художній літературі та мистецтві	ОК 6

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми Історія та археологія проводиться у формі захисту дисертації та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії із присвоєнням кваліфікації: доктор філософії за спеціальністю „Історія та археологія”.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей освітньої програми

4. Матриця відповідності програмних компетентностей освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ПП	НДР	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6
ЗК 1		*				*	*									*
ЗК 2	*	*									*					
ЗК 3											*					
ЗК 4				*	*						*					*
ЗК 5	*	*									*					
ЗК 6								*		*		*	*			
ЗК 7							*			*		*	*			*
ЗК 8				*	*				*							
ЗК 9		*									*	*				
ФК 1											*					
ФК 2	*					*					*					*
ФК 3							*	*			*					
ФК 4											*					
ФК 5		*									*					*
ФК 6											*					*
ФК 7											*					*
ФК 8											*					
ФК 9												*				
ФК 10											*					*
ФК 11								*	*							
ФК 12								*	*							
ФК 13										*						*

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-наукової програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ПП	НДР	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4	ВК 5	ВК 6
ПРН1			*			*	*				*	*	*	*	*	
ПРН2	*	*	*	*	*			*			*					*
ПРН3											*					*
ПРН4								*			*					
ПРН5		*						*			*	*				*
ПРН6								*			*	*				
ПРН7				*	*											*
ПРН8																*
ПРН9									*							